

มติมหาเถรสมาคม

ครั้งที่ ๒๓/๒๕๕๖

สำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม

มติที่ ๕๓๗/๒๕๕๖

เรื่อง รายงานผลการทำสังฆพิจารณ์ เรื่องสถานภาพของเจ้าอาวาส และขอความกรุณา
พิจารณาแก้ไขกฎหมายมหาเถรสมาคม ฉบับที่ ๒๔ (พ.ศ. ๒๕๔๑) ว่าด้วยการแต่งตั้ง
ถอดถอนพระสังฆาธิการ

ในการประชุมมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๒๓/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๖ เลขาธิการมหาเถรสมาคมเสนอว่า สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า กรรมการมหาเถรสมาคม
แจ้งว่า ได้รับหนังสือจาก นายอดิศักดิ์ วรรณสิน นายกสมาคมพุทธศาสน์สัมพันธ์ ความว่า
สืบเนื่องจากมีบุคคลบางคนเข้าใจผิดคิดว่าเจ้าอาวาสเป็นเจ้าของพนักงานตามความในประมวล
กฎหมายอาญา และได้มีการออกมาให้ความเห็นในทำนองว่า จะให้เจ้าหน้าที่บ้านเมือง
เข้าตรวจสอบการเงินของวัด หากพบว่ามีกรกระทำที่ผิดระเบียบข้อใดข้อหนึ่ง เจ้าอาวาส
วัดนั้นจะมีความผิดในฐานะเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ตามประมวลกฎหมาย
อาญา มาตรา ๑๕๓ มีโทษจำคุกตั้งแต่ ๑ ปี ถึง ๑๐ ปี หรือปรับตั้งแต่ สองพันบาท ถึง
สองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ทางสมาคมพุทธศาสน์สัมพันธ์เห็นว่า เรื่องนี้จะส่งผลกระทบต่อการทำงาน
ของเจ้าอาวาสทั่วประเทศอย่างรุนแรง จึงได้ทำแบบสอบถามสังฆพิจารณ์ไปยังเจ้าคณะ-
พระสังฆาธิการทั่วประเทศ โดยเริ่มส่งจดหมายออกไปเมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๖
และเป็นที่น่าปีติยินดีที่พระสังฆาธิการทั่วประเทศต่างตื่นตัวแสดงความเห็นกลับมามาก
คับคั่ง รวมจำนวนถึง ๕,๓๕๕ ฉบับ (นับถึงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๖) แบ่งเป็น

เจ้าคณะภาค ๔ รูป เจ้าคณะจังหวัด ๑๒ รูป เจ้าคณะอำเภอ ๗๙ รูป เจ้าคณะตำบล ๗๑๘ รูป เจ้าอาวาส ๓,๓๒๘ รูป อื่น ๆ เช่น เลขานุการเจ้าคณะปกครอง ๒๑๔ รูป

โดยพระสังฆาธิการ ๔,๓๕๕ รูป มีความคิดเห็นต่อประเด็นการสอบถามดังนี้

๑. เจ้าอาวาสไม่ใช่ผู้ปกครองคณะสงฆ์ แต่เป็นเพียงผู้ปกครองวัด มีอำนาจหน้าที่ตามที่พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ ได้ระบุให้อำนาจไว้แล้วอย่างชัดเจน เจ้าอาวาสจึงไม่ใช่เจ้าพนักงาน ดังนั้น ผู้ที่ไม่ใช่ผู้เสียหายจะไปแจ้งความกล่าวโทษเจ้าอาวาสไม่ได้

- เห็นด้วย ๔,๓๐๒ รูป เท่ากับ ๙๘.๗๘ %

- ไม่เห็นด้วย ๕๓ รูป เท่ากับ ๑.๒๒ %

๒. ควรมีการระบุลงไปในกฎหมายหรือกฎหมายมหาเถรสมาคมอย่างชัดเจนว่า เจ้าอาวาสไม่ใช่เจ้าพนักงาน เพื่อจะได้ไม่ต้องถกเถียงกันอีกต่อไปว่า เจ้าอาวาสเป็นเจ้าพนักงานหรือไม่

- เห็นด้วย ๔,๒๙๕ รูป เท่ากับ ๙๘.๖๒ %

- ไม่เห็นด้วย ๖๐ รูป เท่ากับ ๑.๓๘ %

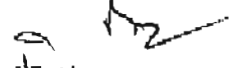
ผู้ที่ไม่เห็นด้วยส่วนใหญ่เป็นเพราะเข้าใจผิดคิดว่า ถ้าเจ้าอาวาสเป็นเพียงผู้ปกครองวัด จะทำให้มีหน้าที่อยู่เฝ้าวัดอย่างเดียว ซึ่งความจริงการเป็นผู้ปกครองวัดมีหน้าที่รวมทั้งการปกครองดูแลพระภิกษุสามเณร แม่ชี คิษย์วัด ดูแลทรัพย์สินศาสนสมบัติของวัด ดูแลกิจการของวัดทุก ๆ อย่าง ตามที่พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ มาตรา ๓๗ และ มาตรา ๓๘ ให้อำนาจไว้อย่างชัดเจน

ปัจจุบันวัดจำนวนมากมีพระภิกษุอยู่เพียงรูปเดียว เจ้าอาวาสวัดนั้น ๆ ย่อมจะเป็นผู้ดำรงตำแหน่งปกครองคณะสงฆ์ไปไม่ได้เลย เพราะไม่มีคณะสงฆ์ให้ปกครอง แม้พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ก็ให้คำนิยามความหมายของคำว่า "เจ้าอาวาส" ว่า หมายถึง "พระที่ดำรงตำแหน่งผู้ปกครองวัด" หากมหาเถรสมาคมกรุณาแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายมหาเถรสมาคม ฉบับที่ ๒๔ (พ.ศ. ๒๕๕๑) ว่าด้วยการแต่งตั้งถอดถอนพระสังฆาธิการ โดยนิยามความหมายของพระสังฆาธิการด้วยการระบุตำแหน่งไปเลยว่าหมายถึงพระภิกษุ

ผู้ดำรงตำแหน่งปกครองคณะสงฆ์ ได้แก่ เจ้าคณะ รองเจ้าคณะ ระดับต่าง ๆ และพระภิกษุ
ผู้ดำรงตำแหน่งปกครองวัด ได้แก่ เจ้าอาวาส รองเจ้าอาวาส ผู้ช่วยเจ้าอาวาส โดยไม่ต้อง
ระบุว่าเป็นผู้ปกครองคณะสงฆ์ ก็จะทำให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของวัดมากแห่ง
ที่มีพระภิกษุเพียงรูปเดียว ดังกล่าวแล้ว และทำให้หายสับสน เกิดความกระจ่างชัดเจนว่า
เจ้าอาวาสไม่ใช่เจ้าพนักงาน ซึ่งจะเป็ประโยชน์เกื้อกูลต่อการทำหน้าที่บำรุงรักษา ปกครองวัด
ของเจ้าอาวาสวัดทั่วประเทศเป็นอย่างดี พร้อมกับมีบัญชาให้นำเสนอมหาเถรสมาคม

ที่ประชุมพิจารณาแล้วลงมติว่า การตีความและการแก้ไขพระราชบัญญัติ-
คณะสงฆ์ ไม่ใช่อำนาจหน้าที่ของมหาเถรสมาคม และให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
นำเรื่องนี้เสนอ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ผู้กำกับดูแลสำนักงาน-
พระพุทธศาสนาแห่งชาติ พิจารณา

(นายสุทธิวงศ์ ตันตยาพิศาลสุทธิ)
เลขาธิการมหาเถรสมาคม

รอง
นายวิษณุ
พิมพ์
ทนาย